

Çocuk Hakları

Editör:

Zihni MEREY

Güncelleştirilmiş ve Geliştirilmiş
3. Baskı

Editör: Zihni MEREY

ÇOCUK HAKLARI

ISBN 978-605-318-735-6
DOI 10.14527/9786053187356

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2018, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**idir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindeks.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Aralık 2016, Ankara
Güncelleştirilmiş ve Geliştirilmiş 3. Baskı: Aralık 2018, Ankara

Yayın-Proje: Ayşe Açıkgöz
Dizgi-Grafik Tasarım: Pegem Akademi
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Salmat Basım Yayıncılık Ambalaj Sanayi Tic. Ltd. Şti.
Büyük Sanayi 1. Cadde 95/1 İskitler/ANKARA
Tel: 0312-3411020
Faks: 0312-3413050

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No:26062

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Hakları elinden alınmış bütün dünya çocuklarına...

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖN SÖZ

Kitabımızın çok kısa bir süre içinde üçüncü baskısı yapılmıştır. Kitabımıza yoğun ilgi gösteren değerli meslektaşlarımıza ve sevgili öğrencilerimize teşekkür ediyoruz. Görüşleri ve önerileri ile öğrenmemize ve kitabın geliştirilmesine katkı sağlayan herkese minnettarız. Kitabın üçüncü baskısında önerileriniz dikkate alınarak, hem içerik hem de dil ve anlatım açısından bazı düzeltmeler yapılmıştır. Ayrıca kitabımızın üçüncü baskısına “**Suçta Sürüklenen Çocukların Hakları**” konusu eklenmiştir. Değerli okuyucularımızın kitabın geliştirilmesine yönelik önerileri bizim için oldukça değerlidir. Bu anlamda katkı sağlayan tüm okuyucularımıza minnettarız.

Sevgi ve saygılarımızla,

ARALIK 2018

Zihni MEREY

zihnimerey@hotmail.com

ÖN SÖZ

Çocuk masum, duyarlı ve bağımlı bir varlıktır. Aynı zamanda da meraklı, canlı ve umut doludur. Bu dönemini neşe ve huzur içinde oynayarak, yeni şeyler öğrenerek ve gelişerek geçirirse, hem kendisi mutlu olur hem de toplumun mutluluğuna ve refahına katkıda bulunur. Bu, ancak çocuklarımızın haklarını korumak ve geliştirmekle mümkündür.

Çocuklar geleceğin yetişkinleridir. Küreselleşen bir dünyada, demokratik bir toplumda ve birbirimize bağımlı olduğumuz bu evrende kendi ayakları üzerinde duran, özgür düşünen ve karar veren bireyler yetiştirmek, çocuk haklarına önem vermeyi zorunlu kılar.

Çocuk hakları konusu bugünlerde en çok telaffuz edilen konuların başında gelmektedir. Bunun sebebi çocuk haklarının korunması sorununun, günümüzün (tüm dünyada) başat sorunlarından birisi olmasıdır. Bu nedenle yetişkinlerin çocuk haklarını yerine getirme yükümlülükleri, insan haklarıyla ilgili her türlü uluslararası düzlemde yer almıştır.

Çocuk Hakları adını taşıyan bu kitapta, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin çizdiği çerçevede çocuk haklarının tarihsel gelişimi, çocuk haklarına dair sözleşmenin kabulü, dayandığı felsefi temeller ve ilkeler ile sözleşmenin içeriği, konusu ve önemi yer almaktadır. Ancak çocuk haklarını daha iyi anlayabilmek için 'hukukta çocuk kavramı', 'dünyada ve Türkiye'de çocuk haklarının genel durumu'na ilişkin bilgiler de kitaba dâhil edilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapacak öğretmen adayları için hazırlanmış olan bu kitapta **Çocuk ve Çocukluk Kavramı, Türk Hukuk Sisteminde Çocuk Kavramı, Çocukluğun Tarihi, Dünyada ve Türkiye'de Çocuk Haklarının Genel Durumu, Çocuk Haklarının Tarihsel Gelişimi, Çocuk Hakları Sözleşmesinin Temel İlkeleri, Çocuğun Kişisel Temel Hakları, Çocukların Ekonomik ve Sosyal Hakları, Çocuğun Kültürel Hakları, Çalışan Çocukların Hakları, Çocuk İstismarı ve İhmali, Özel Gerekli Çocukların Hakları, Suça Sürüklenen Çocukların Hakları, Çocuk Haklarının Etkinliklerle Öğretimi** gibi çocuk haklarının ana konuları yer almaktadır.

Bölümlerin haftalık ders saatlerinden hareketle, konular öğrencilerin seviyelerine uygun ve sistematik bir şekilde verilmiştir. Bu nedenle eserin elden geldiğince öğretici olmasına ve konuların anlaşılır bir dille ifade edilmesine çalışılmıştır.

Bu kitabın hazırlanması sırasında birçok kişinin desteğini gördüm. Bu nedenle çalışmada emeği geçen, bana fikri, fiili ve manevi yardımlarını esirgemeyen tüm meslektaşlarıma; kitabın baskısı ve dizgisi ile ilgili işlemlerde yardımını esirgemeyen Pegem Akademi Yayınevi sahibi Servet SARIKAYA'ya, tüm yayınevi çalışanlarına ve özellikle bütün çalışmalarım boyunca manevi desteği ile beni motive eden eşime ve oğullarıma teşekkürlerimi sunarım.

Zihni MEREY

zihnimerey@hotmail.com

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Doç. Dr. Zihni Mery

1. Bölüm: Çocuk ve Çocukluk Kavramı

Dr. Öğr. Üyesi G. Şule TEPETAŞ CENGİZ, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

2. Bölüm: Hukukta Çocuk Kavramı

Dr. Durdane ÖZTÜRK

3. Bölüm: Çocukluğun Tarihi

Dr. Öğr. Üyesi İkbal Tuba ŞAHİN SAK, Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi

4. Bölüm: Dünyada ve Türkiye’de Çocuk Haklarının Genel Durumu

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan SAK, Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi

5. Bölüm: Çocuk Haklarının Tarihsel Gelişimi

Doç. Dr. Zihni MEREY, Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi

6. Bölüm: Çocuk Hakları Sözleşmesinin Temel İlkeleri

Arş. Gör. Semra KİYE, Muş Alparslan Üniversitesi

7. Bölüm: Çocuğun Temel Hakları

PDR Uzman Fadıl KARAKOÇ, Milli Eğitim Bakanlığı

8. Bölüm: Çocukların Ekonomik ve Sosyal Hakları

PDR Uzman Melek DÜNDAR, Milli Eğitim Bakanlığı

9. Bölüm: Çocuğun Kültürel Hakları

PDR Uzman Eşref NAS, Milli Eğitim Bakanlığı

10. Bölüm: Çalışan Çocukların Hakları

Öğr. Gör. Ebubekir CEYHAN, Batman Üniversitesi

11. Bölüm: Çocuk İstismarı ve İhmali

Uzm. Engin TURGUT, Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi

12. Bölüm: Özel Gereksinimli Çocukların Hakları

Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman MENGİ, Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi

13. Bölüm: Suça Sürüklenen Çocukların Hakları

Doç. Dr. Cem TOPSAKAL, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

14. Bölüm: Çocuk Haklarının Etkinliklerle Öğretimi

Öğrt. Özlem ELVAN, Milli Eğitim Bakanlığı

İÇİNDEKİLER

Üçüncü Baskıya Ön Söz	v
Bölümler ve Yazarları.....	ix

1. BÖLÜM ÇOCUK VE ÇOCUKLUK KAVRAMI

Giriş	2
Çocuk ve Çocukluk.....	2
Psikoloji, Edebiyat ve Günlük Dilde Çocuk ve Çocuk Kavramı	7
Psikolojide Çocuk Kavramı.....	7
Edebiyatta Çocuk Kavramı	9
Tıpta Çocuk Kavramı.....	12
Günlük Dilde Çocuk Kavramı.....	12
Özet	13
Kaynakça.....	14

2. BÖLÜM HUKUKTA ÇOCUK KAVRAMI

Giriş.....	18
Türk Hukuk Sisteminde Çocuk Kavramı	19
Anayasada Çocuk.....	21
Medeni Hukukta Çocuk Kavramı	22
Kişi ve Kişilik Kavramı	22
Kişi Çeşitleri	22
Medeni Hukuka Göre Kişiliğin Başlangıcı ve Sonu.....	23
Hukuka Göre Çocukluğun Başlangıcı	24
Hukuka Göre Çocukluğun Sona Ermesi.....	25
Medeni Hukuk Açısından Çocuğun Ehliyeti	25
Çocuğun Hak Ehliyeti	25
Çocuğun Fiil Ehliyeti	29

Fiil Ehliyetine Göre Çocukların Hukuki Durumu	35
a) Tam Ehliyetliler	36
b) Sınırlı Ehliyetliler	36
c) Tam Ehliyetsizler	36
d) Sınırlı Ehliyetsizler.....	38
Özet	40
Kaynakça.....	42

3. BÖLÜM ÇOCUKLUĞUN TARİHİ

Giriş.....	44
Çocukluğun Tarihi	44
Batı'da çocukluğun tarihi ve değişen çocukluk anlayışları	44
Orta Çağ'da Çocukluğun Tarihi ve Çocukluk Anlayışı	45
16. ve 17. Yüzyılda Çocukluğun Tarihi ve Çocukluk Anlayışı	46
18. Yüzyılda Çocukluğun Tarihi ve Çocukluk Anlayışı	46
19. ve 20. Yüzyılda Çocukluğun Tarihi ve Çocukluk Anlayışı	47
Osmanlı toplumunda çocukluk anlayışı	49
Özet	51
Kaynakça.....	52

4. BÖLÜM DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE ÇOCUK HAKLARININ GENEL DURUMU

Giriş.....	56
Sağlıklı Yaşam Hakkı.....	58
Eğitim Hakkı	60
Çocuk İşçiliği	63
Çocuk Askerler	68
Çocuk Evliliği.....	69

Özet	71
Kaynakça.....	72

5. BÖLÜM

ÇOCUK HAKLARININ TARİHSEL GELİŞİMİ

Giriş.....	76
Çocuk Haklarının Tarihsel Gelişimi.....	76
Dünyada Çocuk Haklarının Tarihsel Gelişimi.....	76
Çocuk Hakları Sözleşmesi.....	78
Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Kabulü.....	78
Türkiye’de Çocuk Haklarının Tarihi Gelişimi.....	79
Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin Genel Özellikleri	81
Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin İçeriği ve Konusu.....	81
Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi’nin Önemi.....	82
Çocuk Hakları Açısından Önemi.....	82
Sözleşmenin Çocuk Hakları Eğitimi Açısından Önemi.....	84
Özet	85
Kaynakça.....	87

6. BÖLÜM

ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİNİN TEMEL İLKELERİ

Giriş.....	90
Çocuk Hakları Sözleşmesinin Temel İlkeleri.....	91
Yaşama ve Gelişme Hakkı	92
Ayrımcılık Yasası.....	95
Çocuğun Yüksek Yararının Korunması	97
Çocuğun Görüşlerine Saygı Duyulması/Katılım Hakkı.....	100
Özet	105
Kaynakça.....	106

7. BÖLÜM ÇOCUĞUN TEMEL HAKLARI

Giriş.....	110
Çocuğun Kişisel Temel Hakları.....	111
Çocuğun Yaşama Hakkı	111
Çocuğun, İsim, Vatandaşlık Kimlik ve Nüfusa Kayıt Hakkı	112
Çocuğun Düşüncesini İfade Etme Hakkı.....	113
Çocuğun Din ve Vicdan Özgürlüğü	115
Özel Yaşamın Gizliliği ve Haberleşme Özgürlüğünün Korunması Hakkı....	116
Eşit Muamele Görme ve Ayrımcılıktan Korunma Hakkı	117
Çocuğun Her Türlü Şiddete Karşı Korunma Hakkı	119
Çocuğun Dernek Kurma ve Barışçı Toplanma Hakkı.....	120
Özet	121
Kaynakça.....	123

8. BÖLÜM ÇOCUKLARIN EKONOMİK VE SOSYAL HAKLARI

Giriş	126
Çocukların Ekonomik ve Sosyal Hakları	127
Sosyal Hakların Özellikleri.....	127
Ekonomik ve Sosyal Hakların Çocuklar İçin Önemi	128
Sağlık, Çevre ve Sosyal Güvenlik Hakkına İlişkin Yasal Düzenlemeler.....	131
Sağlık Hakkına İlişkin Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler	131
Çevre Hakkına İlişkin Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler	134
Sosyal Güvenlik Hakkına İlişkin Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler	138
Özet	142
Kaynakça.....	145

9. BÖLÜM ÇOCUĞUN KÜLTÜREL HAKLARI

Giriş.....	148
Çocuğun Kültürel Hakları.....	149
Çocuğun Eğitim Hakkı.....	149
Ulusal Düzenlemelerde Çocuğun Eğitim Hakkı.....	151
Uluslararası Düzenlemelerde Çocuğun Eğitim Hakkı.....	163
Engelli Çocukların Eğitim Hakkı.....	168
Çocuğun Bilgi Edinme ve Zararlı Yayınlardan Korunma Hakkı.....	170
Çocuğun Bilgi Edinme Hakkı.....	171
Çocuğun Zararlı Yayınlardan Korunma Hakkı	172
Özet	181
Kaynakça.....	182

10. BÖLÜM ÇALIŞAN ÇOCUKLARIN HAKLARI

Giriş.....	188
Çalışan Çocukların Hakları	189
Çocuk ve Genç İşçiliği	189
Çocuk İşçiliğinin Tarihsel Gelişimi.....	190
Çocukları Çalışmaya İten Nedenler.....	192
Çalışmanın Çocuk Üzerindeki Etkileri	195
Çalışan Çocukların Haklarına İlişkin Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler	196
Özet	201
Kaynakça.....	202

11. BÖLÜM ÇOCUK İSTISMARI VE İHMALİ

Giriş.....	206
Çocuk İstismarı ve İhmali.....	207
Çocuk İstismarı ve İhmalinin Tarihçesi	208
Psiko-Sosyal Açıdan Çocuk İstismarı ve İhmali	209
Çocuk İstismarı ve İhmali Türleri.....	209
Çocuk İstismarı Türleri.....	209
Çocuk İhmalinin Türleri	211
İstismar ve İhmali Bildirim Yükümlülüğü	212
Çocuklara Yönelik İstismar ve Şiddet Eylemlerine İlişkin Sayısal Veriler ve Alınması Gereken Önlemler	213
Çocuk İhmali ve İstismarına İlişkin Ulusal Düzenlemeler.....	219
Çocuğun İhmal, İstismar ve Şiddet Suçlarına Karşı Ceza Hukukunda Korunması.....	219
Çocuk İhmali ve İstismarına İlişkin Uluslararası Düzenlemeler.....	221
Özet	221
Kaynakça.....	223

12. BÖLÜM ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARIN HAKLARI

Giriş.....	226
Özel Gereksinimli Çocuklar	226
Uluslararası Düzeyde Özel Gereksinimli Çocuklara Yönelik Yapılan Yasal Düzenlemeler	227
Türkiye'de Özel Gereksinimli Çocuklara Yönelik Yapılan Yasal Düzenlemeler	229
Özel Gereksinimli Çocukların Sağlık Hizmetlerine Yönelik Yasal Düzenlemeler	230
Özel Gereksinimli Çocukların Bakım Hizmetlerine Yönelik Yasal Düzenlemeler	231

Özel Gereksinimli Çocuklar İçin Özel Eğitim.....	236
Özel Eğitimin Amaçları ve Temel İlkeleri	238
Özel Gereksinimli Çocuklar İçin Erken Tanı ve Önemi	239
Özel Eğitime Gereksinim Duyan Bireylerin Eğitsel Değerlendirme ve Tanılaması.....	239
Özel Gereksinimli Çocukların Yönlendirme, Yerleştirme ve İzlemesi.....	240
Özel Eğitimde Kullanılan Yöntemler	242
Türkiye’de Özel Eğitimin Kısa Tarihçesi	242
Türkiye’de Özel Eğitim ile İlgili Yasal Düzenlemeler	243
Özel Gereksinimli Çocukların Rehabilitasyonu ile İlgili Yasal Düzenlemeler	249
Özet	251
Kaynakça.....	252

13. BÖLÜM

SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUKLARIN HAKLARI

Giriş.....	256
Çocuk Suçluluğu.....	256
Çocukları Suça Sürükleyen Nedenler	257
Suçta Sürüklenen Çocuklara İlişkin Ulusal ve Uluslararası Düzenlemeler	259
Suçta Sürüklenen Çocuklara İlişkin Uluslararası Düzenlemeler	260
Birleşmiş Milletler	260
Avrupa Konseyi	262
Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşme.....	263
Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi	264
Suçta Sürüklenen Çocuklara İlişkin İlişkin Ulusal Düzenlemeler.....	265
Ceza Kanunu.....	265
Çocuk Koruma Kanunu	267
Suçta Sürüklenen Çocukların Korunması	268
Çocuk Mahkemeleri.....	269
Suçta Sürüklenen Çocukların Eğitimi	270

Sonuç.....	272
Özet	274
Kaynakça.....	275

14. BÖLÜM

ÇOCUK HAKLARININ ETKİNLİKLERLE ÖĞRETİMİ

Giriş	278
Çocuk Hakları ile ilgili Örnek Olaylar	279
Çocuk Hakları ile ilgili Etkinlikler	281
Kaynakça.....	293

EKLER

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi	295
Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	299
Çocuk Haklarına Dair Sözleşme	319

1. BÖLÜM

ÇOCUK VE ÇOCUKLUK KAVRAMI

Dr. Öğr. Üyesi G. Şule TEPETAŞ CENGİZ
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Giriş

Çocuk ve Çocukluk Kavramı

Psikoloji, Edebiyat ve Günlükte Dilde Çocuk ve Çocuk Kavramı

- Psikolojide Çocuk
- Edebiyatta Çocuk
- Tıpta Çocuk
- Günlük Dilde Çocuk

Özet

Kaynakça

Hedeflenen Kazanımlar

Bu bölüm sonunda aşağıdaki kazanımlara ulaşmamız beklenmektedir.

- Çocuk kavramını tanıyabilme
- Psikolojide çocuk kavramını kavrayabilme
- Edebiyatta çocuk kavramını kavrayabilme
- Tıpta çocuk kavramını kavrayabilme
- Günlük dilde çocuk kavramını kavrayabilme

“Bir çocuğun küçük iken aldığı ilk intibalar, bütün ömrünce devam eder”.

Heinrich Schlimann

Giriş

Çocuklar biyolojik ve sosyolojik açıdan karakterlerini henüz geliştirememiş varlıklardır. Yetişkin olarak yetiştirilmek için gerekli olan tanımlamaları öğrenmeye çok açıktırlar (James ve James, 2008). Her çocuk birbirine benzeyen, tıpkı bir fabrika üretimi gibi aynı model ve şekillerde değillerdir. Kendilerine özgü yetenekleri, zekâları, kişilik özellikler ve algıları vardır. Bu da onların birbirlerinden farklı ve bağımsız olmalarını sağlamaktadır. Her çocuk kendi gelişimine destek olacak, ilgi ve yeteneklerini destekleyecek bir eğitim ve yaklaşım beklemektedir (Yavuzer, 1994). Çocukluk bu açıdan bakıldığı zaman gelişimsel bazı evrelere ayrılmıştır. Doğumdan ölüme kadar süren kesintisiz bir evre gibi ele almak mümkün değildir. Çünkü her evrenin ihtiyacı ve gözlenen değişiklikleri birbirinden daha farklıdır. Çocukluk bu evrelerde fizyolojik ve psikolojik gelişim olgunluğunun yani yetişkinliğin başlangıcına kadar sürer (Polat, 2001). Çocukluk döneminin fiziksel ve psikolojik olarak sağlıklı bir biçimde geçirilmesi, yetişkinliğe temel oluşturması birey ve toplumsal gelişim için önemlidir.

Çocuk ve Çocukluk

Çocuk

Türk Dil Kurumu sözlüğünde “çocuk” kavramı aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır: “1. Küçük yaştaki erkek veya kız. 2. Soy bakımından oğul veya kız, evlat. 3. Bebeklik ile erginlik arasındaki gelişme döneminde bulunan oğlan veya kız. 4. Genç erkek. 5. Büyüklük arasında daha az yaşlı olan kişi. 6. Büyüklere yakışmayacak, daha çok küçüklerin yapabileceği gibi davranan kimse. 7. Belli bir işte yeteri kadar deneyimi ve yeteneği olmayan kimse.” (TDK , 2017). Çocukluğun kavram olarak ele alınması durumunda ise normal bir tanım yapmaktan ziyade toplumların sosyolojik yapılarını incelemek gerekliliği görülmektedir. Çocukluk kavramı bütün toplumlarda her zaman var olmuştur. Ancak çocukluk anlayışları toplumlardan topluma çağlardan çağlara göre farklılık gösterebilmektedir. “Çocuk” sözcüğü Türk lehçeleri arasında “insan yavrusu” anlamıyla yalnız Türkiye Türkçesinde ve Kıрым Türkçesinde kullanılmaktadır. Bilinen ilk Türkçe sözlük olan Kaşgarlı Mahmut’un Divan-ü Lügat-it-Türk isimli eserinde çocuk “her şeyin küçüğü” olarak tanımlanmaktadır. Güler (1991) ise çocuk kavramını “gelişmekte olan küçük